

Singapore, analyserer industriens udvikling og vilkår i sin hjemby. Efter en kritisk indledning, hvor bl.a. hans kilder vurderes, når han frem til industriens afhængighed af naturforholdene samt til industrialiseringens vilkår før og efter oprettelsen af staten Singapore. Befolkningsfordeling og -sammensætning, industriens økonomiske og juridiske vilkår, hjemmemarked og eksportmarked, indkøbscentre for befolkningen er kun nogle få af de problemer, analysen tager op.

Aage Aagesen

*M. Williams: The Making of the South Australian Landscape.*

A Study in the Historical Geography of Australia. Academic Press Inc., Ltd. London, New York 1974. 518 s., 121 ill., 31 tabeller. 15,5 × 23,5 cm. Pund 10.80. Dette værk er en Adelaide-geografisk analyse af ændringerne i landskabsstrukturen i South Australia. Han anskuer spørgsmålet fra mangfoldige sider, idet han støtter sig til kort, statistik, rapporter, beregninger o.a. fra forskellige tidsrum. Opgaven har den fordel, at hele udviklingen ligger klart belyst, idet de første kolonister landede nær Adelaide i 1837.

Efter en indledning behandles bebyggelsens udvikling og bl.a. jernbaneanlægenes betydning herfor, derefter landskabsbilledets ændringer, herunder rydning af naturvegetation, dræning, vanding, samt forandringer i jordbundens struktur. Endvidere undersøges urbaniseringen, hvor hele 85 sider er helliget Adelaide, og til slut belyses industrialiseringens problematik. Bogen slutter med en udførlig bibliografi og et godt index. Bogen er nyttig, ikke blot fordi den behandler et nyt koloniseringsområde og et ikke tidligere belyst emne, men også fordi geografisk tankegang og metode stadig træder tydeligt frem i analyserne.

Aage Aagesen

*J. Dahlke: Der Weizengürtel in Südwest-australien.*

Anbau und Siedlung an der Trockengrenze. (Erdkundliches Wissen, H. 34). Franz Steiner Verlag GmbH. Wiesbaden 1973. 275 s., 67 fig., 4 udslagskort. 16 × 24 cm. 62 DM.

Dette arbejde behandler et emne, der i nutiden beskæftiger mange geografer, nemlig menneskets vilkår ved økumenets grænser, altså ved den menneskelige bosættelses yderposter mod kulde, tørke,

regnskov m.m. Fra dansk side har vi naturligt nok mest belyst disse emner med grønlandske problemer, men forf. tager problemerne op ved de australske tørkegrænser. Her begynder landbrugskoloniseringen i virkeligheden først i vort årh. Forud er gået det berømte og berygtede guldsøger-boom ved Kalgoorlie Koolgardie, og landbrugsområderne på denne tid var nogle ubetydelige arealer langs de første jernbaner, især mellem Perth og Albany. Forf. inddeler udviklingen efter 1900 i 4 dele: Pionertiden (1900-1918), konsolidering og udbygning (1919-1930), krisen og dens overvindelse (1931-1945), samt intensivering og fornyet udbygning (1946-1968). Inden for hvert afsnit behandles vekselvirkningen mellem de naturgivne forhold, den tekniske udvikling og prisudviklingen samt transportmidlernes udvikling, kunstvandingsmulighederne og deres udnyttelse, og balancen mellem vegetabiliske og animalske produktioner.

Aage Aagesen

*Karl B. Raitz & John Fraser Hart: Cultural Geography on Topographic Maps.*

John Wiley & Sons, Inc., New York m.fl.st. 1975, 139 s., 21,5 × 27 cm.

De to velkendte geografer og fortrinlige pædagoger præsenterer 30 udvalgte kontoudsnit i stor målestok fra U.S.A. og det sydligste Canada med tilhørende, overfor stående korte tekst, formet som en kortøvelse med påpegning af nogle få facts og simple klimatiske data, der opfordrer til en aktiv indsats med en analyse fremfor en passiv tilegnelse af viden. Samme ide er fulgt op i en Study Guide, der giver anvisning på en hel række geografiske metoder og stiller et væld af spørgsmål til »eleven«. Udvalget af kortblade er sket ud fra ønsket om at præsentere så mange forskellige træk ved kulturlandskabet som muligt, hvilket betyder, at arealbenyttelse og arealkonkurrence er vigtige emner. Derimod har man ikke lagt vægt på en regional dækning, hvad der kan ses af, at hele det mellemste Vesten ikke er repræsenteret, ligesom Canada kan føle sig lidt forfordelt. En udvalgt bibliografi til hvert kortblad anviser lettilgængelige tidsskrifter. De 2 forf. har gjort et virkelig godt stykke arbejde, der fortjener succes, foruden at dette lille atlas er redigeret på en måde, der muliggør brug af de anviste metoder på andre kortblade end netop de valgte. Den omtalte Study Guide kan

være lige så stor en hjælp ved analyse af danske eller andre europæiske kort i stor målestok.

Viggo Hansen

*Hans-W. Windhorst: Die Landwirtschaft der Vereinigten Staaten.*

Strukturelle und regionale Dynamik. Wissenschaftliche Paperbacks, Geographie. Herausgegeben von E. Meynen. Franz Steiner Verlag GmbH, Wiesbaden 1975. 54 sider, 15 × 23 cm.

Forf. gennemgår kort ændringerne i landbrugsstrukturen i U.S.A. og nævner hovedpunkterne af årsagen til strukturændringerne, som rationalisering og specialisering, fremkomsten af hybridformer, ny organisation og produktionsform samt nye ledelsesprincipper og ny markedsføring, altsammen velkendte fænomener fra en lang række udviklede landbrugsnationer. Disse oversigter fører frem til en gennemgang af ændringernes rumlige aspekt og til et »opgør« med det traditionelle bæltebegreb. Vigtig er her konstateringen af forlægninger af produktionsknudepunkterne, og der sluttes med et kort, der gengiver den rumlige struktur af det amerikanske landbrug af i dag. Stillet op på denne måde ses der tydelige forandringer fra det gamle billede, der er gået verden rundt. Et tilsvarende »revideret« kort ses også i Oxford Economic Atlas: The United States and Canada.

Viggo Hansen

*Maurice Yeates & Barry Garner: The North American City.*

Harper & Row Ltd., London 1976. 513 s., talr. fig. og tab. 24 cm. Pund 9.75.

Førsteudgaven af denne store, bygeografiske lærebog kom i 1971; 2.-udgaven er forandret temmelig meget. Hoveddispositionen: bysystemer — bystrukturer — byproblemer giver et godt overblik over indholdet. Hvert af de tyve kapitler behandler en vigtig del af bygeografien. I bogens første to hovedafsnit gives en basal indføring i begreber og teorier om rumlig struktur, og i det tredje formuleres og diskuteres de praktiske konfliktmuligheder og -løsninger.

Første del er koncentreret om storbyers organisation, især den økonomiske. Urbaniseringsprocessen, udviklingen af bymønstre, funktionel specialisering, vækstmekanismer og det komplekse mønster af kontakter, der binder byer sammen til et funktionelt hele, danner tilsammen bille-